

WISTRAND

Till kammarrätten

Förvaltningsrätten i Stockholm
115 76 Stockholm

Stockholm den 22 mars 2017

ÖVERKLAGANDE

Klagande

Ingvar Olsson

Ombud

Advokaten Johan Linder Säverman, Wistrand advokatbyrå, Box 7543, 103 93 Stockholm

Överklagat avgörande

Förvaltningsrättens dom 2017-02-24, mål nr 14455-16

Som ombud för Ingvar Olsson överklagar jag förvaltningsrättens dom. Fullmakt inges på begäran.

1 YRKANDEN

- 1.1 Prövningstillstånd ska medges.
- 1.2 Med ändring av förvaltningsrättens dom ska kommunfullmäktiges beslut upphävas såvitt avser parkeringsavgifter för motorcyklar och moped klass I.

2 GRUNDER

- 2.1 Ingvar Olsson åberopar och hänvisar till sina inlagor till förvaltningsrätten och får göra följande tillägg och förtydliganden med anledning av förvaltningsrättens dom.

Differentierad taxa för MC/moped

- 2.2 Förvaltningsrätten skriver, helt utan förklaring, att vad klagandena har anfört om parkeringsavgiftens storlek för MC/mopeder inte innebär att likabehandlingsprincipen har åsidosatts (domen, 2. 7 andra stycket). Eftersom förvaltningsrätten inte med ett ord har förklarat hur den har resonerat är uttalandet omöjligt att kontrollera eller tillgodogöra sig.

Wistrand Advokatbyrå

P.O. Box 7543, SE-103 93 Stockholm, Sweden **Visiting address** Regeringsgatan 65
Tel +46 8 50 72 00 00 **Fax** +46 8 50 73 00 00 **www.wistrand.se**

- 2.3 Högsta förvaltningsdomstolen har i HFD 2014 ref. 57 uttalat att utformningen av lagtexten i 2 § KAL och bestämmelsens förarbeten inte ger utrymme för avgiftsdifferentiering (eller avgiftsbefrielse) i andra fall än som anges i lagtexten. Sveriges kommuner och landsting har i ett på sin webbplats den 17 december 2015 publicerat uttalande angett att "*Bestämmelsen innebär att alla trafikanter ska behandlas lika och betala avgift enligt samma villkor*" (se **Bilaga 1**). Lagtexten medger således inte avgiftsdifferentiering för olika fordonsslag på det sätt som kommunen har beslutat. Redan på denna grund borde förvaltningsrätten ha kommit fram till att fullmäktiges beslut strider mot lag (2 § KAL och 2 kap. 2 § KL).
- 2.4 I avgörandet framhåller HFD även att förarbetena betonar principen att parkeringsavgifterna ska vara motiverade av kommunens behov av att ordna trafiken. Innebörden av det nu klandrade beslutet är emellertid att kommunen avser att skylta om sådana parkeringsplatser som med lokala trafikföreskrifter redan är reserverade för (avgiftsfri parkering för) MC/moped och avgiftsbelägga parkeringen. Dylik parkering har alltid varit avgiftsfri. Det finns inte något krav på att kommuner ska avgiftsbelägga parkering på sådant utrymme. Motorcykeln uppfanns i början av 1900-talet och under drygt 100 år har det inte funnits någon anledning att avgiftsbelägga parkering av MC/moped för att ordna trafiken. Som framgått har kommunen inte lagt fram någon utredning som visar att det är behovet att ordna trafiken som motiverar införandet av parkeringsavgift för MC/moped. Det synes istället som att det är av rent finansiella skäl som parkeringsavgiften nu införts. Agerandet strider mot syftet med 2 § KAL.
- 2.5 Förvaltningsrätten synes närmast lägga bevisbördan på klagandena för att den av fullmäktige antagna taxan strider mot lag. Likställighetsprincipen, som beskrivs i 2 kap. 2 § KL, innebär ett krav på att en kommun ska iaktta ett slags objektivitet och rättvisa i sin behandling av kommunmedlemmarna. Principens kärna är att kommunmedlemmar som är i samma situation ska behandlas lika. När kommunala beslut åstadkommer skillnader har kommunen bevisbördan för att likställighetsprincipen inte är kränkt. Det innebär att kommunen måste kunna motivera en särbehandling av kommunmedlemmarna sakligt och objektivt (se t.ex. RÅ 1991 ref. 19, Ulf Lindquist m.fl. kommentaren till 2 kap. 2 § KL och densamme i Kommunala befogenheter åttonde upplagan avsnittet 3.5).
- 2.6 Som framgår av förvaltningsrättens dom (s. 7 andra stycket) är syftet med den aktuella avgiften att få omsättning på parkeringsplatser. Oaktat den reducering som i viss mån beslutats för MC/moped jämfört med personbilar är avgiften oskäligt hög för MC/moped. Ingvar Olsson har till stöd för detta bl.a. åberopat uppgifter om den yta som åtgår för parkering av MC/moped jämfört med personbil, vilket måste antas vara en väsentlig omständighet vid bedömningen av behovet av parkeringsplatser. Uppgifterna visar att taxan för MC/moped är oskäligt hög.

- 2.7 Som framgått har kommunen inte tidigare tagit ut någon avgift för MC/moped, vilket ger anledning att ifrågasätta om det över huvud taget är påkallat av behovet av omsättning av parkeringsplatser att nu börja ta ut sådan avgift. Såsom har påtalats tidigare har kommunen inte presenterat någon objektiv och saklig utredning eller ens motivering till stöd för avgiftsuttaget av MC/moped. Med hänsyn härtill och då bevisbördan, enligt ovanstående redovisning av gällande rätt, åvilar kommunen, borde förvaltningsrätten ha bifallit överklagandet.

Betalningssätt för MC/moped

- 2.8 Beträffande betalning av parkeringsavgift för MC/moped innebär det klandrade beslutet att betalning inte är möjlig via parkeringsautomat utan måste ske via kommunens särskilda betaltjänst för parkering ("Betala p"). Enligt kommunen krävs det visserligen inte en s.k. smartphone för att kunna betala avgift på detta sätt. Denna uppgift ger emellertid ingen förklaring till den grundläggande frågan om varför det klandrade beslutet gör åtskillnad mellan betalningssätten för parkeringsavgift för MC/moped jämfört med betalningssätten för parkeringsavgift för personbil. Det är endast i det förstnämnda fallet som betalning *inte* kan ske via parkeringsautomat, vilket medför praktiska olägenheter för förare av MC/moped.
- 2.9 Som framgått ovan har kommunen bevisbördan för att likställighetsprincipen inte är kränkt när beslut fattats som åstadkommer skillnader mellan kommunmedlemmarna. Det är uppenbart att förare av MC/moped behandlas annorlunda än förare av personbil genom att betalning av parkeringsavgift inte kan ske genom parkeringsautomat. Det är härigenom uppenbart att likabehandlingsprincipen inte är uppfylld. Kommunen, som har bevisbördan, har inte lagt fram någon utredning som visar att beslutet ändå uppfyller likabehandlingsprincipen.

Rörelsehindre

- 2.10 Det klandrade beslutets förenlighet med likabehandlingsprincipen har även ifrågasatts i den del det avser parkeringsavgifter för rörelsehindre.
- 2.11 Såsom har redogjorts för tidigare ger HFD 2014 ref. 57 vid handen att avgiftsdifferentiering eller avgiftsbefrielse i andra fall än som anges i 2 § KAL inte är tillåten. Bestämmelsen tillåter att rörelsehindre *befrias* från avgiftsskyldighet. Det klandrade beslutet, som innebär att rörelsehindre ska betala parkeringsavgift (om än efter annan taxa), är därför inte förenligt med 2 § KAL.
- 2.12 I denna del bör även uppmärksammas att kommunen gjort gällande att rörelsehindre i samband med betalning av årsavgiften ska kunna registrera sitt fordon för kontroll av om avgiften är betald. Enligt kommunens offentliga kommunikation på sin webbplats på Internet gäller emellertid den reducerade

avgiften endast tillsammans med parkeringstillståndet som "*För att gälla måste hela originaltillståndet vara synligt utifrån*" (**Bilaga 2**). Såvitt känt finns det alltså inget sådant registreringssystem som kommunen hänvisar till, utan rörelsehindrade med MC/moped måste också kunna förvara parkeringstillståndet i original på sitt fordon. Detta har kommunen över huvud taget inte tagit i beaktande vid utformning av det nya system som införts genom det klandrade beslutet.

- 2.13 Sveriges kommuner och landsting har i sin "Parkeringshandbok" uttalat bl.a. följande (s. 70):

Stulna och borttappade tillstånd

Parkeringstillstånden är mycket attraktiva på den svarta marknaden och tillstånd säljs för höga belopp (uppgifter om tiotusentals kronor förekommer). Främsta anledningen är gratis parkering, men även möjligheten att stå på plats med parkeringsförbud, parkeringsplatser reserverade för rörelsehindrade och under längre tid än annars.

I samband med en utredning 2005 genomfördes en enkät till ett stort antal innehavare av parkeringstillstånd. Så många som 10 % av dem som besvarade enkäten uppgav att de någon gång fått sitt tillstånd stulet. Detta medför förstås betydande olägenhet för de drabbade. Förutom att tvingas ordna med nytt tillstånd får man skador på bilen, till exempel en sönderslagen vindruta.

Parkeringsavgifter även för personer med parkeringstillstånd skulle sannolikt minska stöldriska eftersom tillstånden då blir mindre attraktiva.

För att utfärda ett nytt tillstånd efter stöld bör handläggaren kräva att få se en polisanmälan *där det framgår att parkeringstillståndet har blivit stulet.*

Stulna eller borttappade tillstånd ska spärras och ett nytt tillstånd skrivas ut till innehavaren.

- 2.14 Uttalandet styrker de olägenheter rörelsehindrade har avseende stulna och borttappade parkeringstillstånd. Uppenbarligen har det inte ens föresvävat Sveriges kommuner och landsting att rörelsehindrade förare av MC/moped – på det sätt som det nu klandrade beslutet medför – ska lägga sina parkeringstillstånd ovanpå sin MC/moped.
- 2.15 Även av nu sagda skäl har kommunen inte visat att likabehandlingsprincipen är uppfylld.

Områden som undantas från boendeparkering

- 2.16 Ingvar Olsson har i sitt överklagande (punkt 4) gjort gällande att kommunfullmäktiges beslut strider mot likställighetsprincipen genom att ett antal områden undantas från boendeparkering.
- 2.17 Av 2 § andra stycket tredje och fjärde meningarna KAL framgår att avgiftssättning för bl.a. boendeparkering får ske efter särskilda grunder. Av första meningen framgår att grunderna för beräkning av avgiften beslutas av kommunfullmäktige.
- 2.18 Oaktat kommunens påstående, att separat beslut har fattats om vilka områden som undantagits från boendeparkering, har kommunfullmäktige genom det nu klandrade beslutet dragit upp principerna som gjorde det möjligt att åstadkomma sådan skillnad i avgiftsuttaget mellan olika områden. Som framgått ovan har kommunen då bevisbördan för att likabehandlingsprincipen är uppfylld. Förvaltningsrätten har felaktigt lagt bevisbördan på klagandena.
- 2.19 Kommunen har emellertid inte lagt fram någon utredning som objektivt och sakligt visar att det finns anledning att behandla aktuella områden olika och undanta vissa områden, men inte andra, från bestämmelserna om boendeparkering. Förvaltningsrätten borde därför ha bifallit överklagandet.

3 SKÄL FÖR PRÖVNINGSTILLSTÅND

- 3.1 Det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till:
- Enligt HFD 2014 ref. 57 är avgiftsdifferentiering enligt 2 § KAL inte tillåten i andra fall än som anges i lagtexten. Förvaltningsrättens slutsats, att kommunens avgiftsdifferentiering inte strider mot lag, är därför felaktig.
 - Förvaltningsrätten har i strid med gällande rätt lagt bevisbördan på klagandena för att den av kommunen beslutade avgiftsdifferentieringen är saklig och objektiv. Detta har medfört att förvaltningsrättens domslut är felaktigt.
- 3.2 Utan att meddela prövningstillstånd går det inte att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till:
- Det framgår inte av förvaltningsrättens dom hur rätten har resonerat då den kommer fram till att likabehandlingsprincipen inte har åsidosatts. Som framgått har förvaltningsrätten dessutom lagt bevisbördan på fel part.

3.3 Mot denna bakgrund ska prövningstillstånd medges.

Som ovan

Johan Linder Säveman

Advokat

Direkttelefon: 08-50 72 00 17

E-post: johan.linder@wistrand.se

Bilagor:

1. Utdrag från Sveriges kommuner och landstings webbplats.
2. Utdrag från Stockholms kommuns webbplats.